

BALETNÍ SVĚT OLGY BORISOVÉ-PRAČIKOVÉ

✍ Jiří Urban

Naše domácí baletní scény obchází již delší dobu průměrnost. Z této řady vyčnívá okruh tanečníků hodných povšimnutí a ještě výše stojí několik osobností mimořádných kvalit. Do té poslední skupiny patří také Olga Borisová-Pračíková, v současnosti jedna z nejlepších primabalerín u nás. Její taneční interpretační umění obsahuje to, co se od baleríny očekává – něhu, křehkost, technickou dokonalost a v neposlední řadě i neokázalost, leč přesvědčivost hereckého výrazu. Od roku 1995 je sólistkou baletu Národního divadla moravskoslezského a současně vyučuje na prestižní Janáčkově konzervatoři a Gymnáziu – hlavní obor klasický tanec a koncertní praxi.

Máte ráda legraci, nebo jste spíše melancholický typ?

Jsem v podstatě velká optimistka, kdybych nebyla, nemohla bych dělat kumšt a zvládnout rodinu s pedagogickou prací. Mám ráda legraci a samozřejmě přijdou i chvíle, kdy upadnu do melancholie, hlavně když mi něco nejde. Je to jednou za čas. A faktem je, že nikdy nezatrpknu, ale hledám chodníček přes humor zase zpět do úsměvné pohody.

Kdo a co vám dává nejvíce podnětů k úsměvu?

Jsou to všichni milí a laskaví lidé kolem mě, je to moje rodina, především manžel se synem, se kterými se často od srdce nasmějeme, a také mí přátelé, která mám moc ráda.

A co divadlo?

V ostravském divadle jsem se od prvního okamžiku cítila velmi příjemně, a proto není těžké ani pro mě přicházet mezi své kolegy s úsměvem. Myslím si, že člověk, který první nabízí úsměv, dostává ho zpět.

Jak jste se vlastně dostala do České republiky?

Bude to znít jako pohádka, ale můj odjezd z Kyjeva do České republiky byl zcela náhodný. Jeden můj známý jel na prázdniny do Prahy a když se vrátil, byl doslova ohromen. Říkal, že Česká republika je nádherná země a že je tam mnoho divadel, která mají baletní soubory. Já jsem to tehdy riskla a přijela jsem s kolegou Rodionem Zelenkovem do Českých Budějovic. Bohužel jsem nevěděla, že balet v Českých Budějovicích není zrovna na vysoké úrovni, a po čase mi bylo jasné, že chci někam jinam. Takže jsme udělali konkurz do Brna a do Ostravy a vzali nás tam i tam. Ani přesně nevím, proč jsem se rozhodla pro Ostravu, prostě se mi zalíbila, takže jsem jí dala přednost.

A co vaše pedagogická práce?

Před třinácti lety jsem dostala nabídku zúčastnit se konkurzu na místo středoškolské profesorky hlavního oboru klasický tanec a koncertní praxe. Konkurzem jsem prošla a v současnosti mám za sebou již dva absolventské ročníky.

Když se podíváme na výčet vašich rolí, nezbyvá než smeknout klobouk. Připomeňme si sóla v baletech *Poslední ples*, *Čtvero ročních dob*, *Requiem*, *Bílé sny*, *Stmíváníčko*, *Albinioniho Adagio*, *Baletní fantazie*, *krátké příběhy*, *Marná opatrnost* – *Líza*, *Pierot* – *květinářka Luisa*, *Spor* – *Kněžna*, *Macbeth* – *Lady Macbeth*, *Othello* – *Desdemona*, *Maškaráda* – *Nina*, *Čajkovského Romeo a Julie* – *Julie*, *Spartakus* – *Egina*, *Anna Karenina* – *Anna*, *Paquita* – *Paquita*, *Sylfidy* – *Sólo*, *Sněhurka a sedm trpaslíků* – *Sněhurka*, *Spící krasavice* – *Šeríková víla*, *Princezna Florina*, *První víla*, *Kameny*, *Louskáček* – *Klárka*,

***Don Quijote* – *Kitri*, *Giselle* – *Giselle*, *Labutí jezero* – *Odetta/Odilie*, *Purim* – *Ester* a z nejnovějších *Dáma s kaméliemi* – *Marguerite Gautier*. Která z nich je vám nejbližší?** Mám ráda každou roli, kterou právě studuji. Hodně jsem milovala *Kitri*, *Annu Kareninu*, *Odettu/Odili*, *Eginu* a pochopitelně i vysněnou *Giselle*, kterou jsem nastudovala hned dvakrát.

Teď prosím o malé ohlédnutí do vzdálenější minulosti. Které osobnosti vám tanečními výkony imponovaly ještě před vašim definitivním rozhodnutím stát se sólistkou baletu? Velice si vážím obrovského talentu a práce jedné velké ruské baleríny, která už, bohužel, není mezi námi. Jedná se o Ječetěrinu Maximovu – můj velký vzor!

Můžete uvést, kdo vás umělecky inspiroval v době, kdy jste už sama vystupovala na prknech, která znamenají svět?

V dnešní době najdete inspiraci v každém světovém divadle, pochopitelně prostřednictvím internetu... Jsou to známá i neznámá jména. Když tancuji čistou klasiku, stačí se mrknout na nahrávku, ale když tancuji neoklasiku, tak mě hodně inspirují knihy a filmy.

Olga Borisová-Pračíková

Děláte chyby, které pramení z trémy?

Trému mám vždy! Před každým představením. Ale stačí udělat první krok na jevišti a tréma je pryč. Myslím si, že tanečník musí mít před představením trému, prostě to k tomu patří. Je to zdravý adrenalin.

Vzpomenete si, kdy jste na jevišti nevěděla, jak dál?

Samozřejmě, že se to může stát, ale vždy se z toho dá vybruslit. Hlavní je mít šikovného partnera, který vás v tom nenechá. Osobně mám velké štěstí na partnery. Ať již to byl Rodion Zelenkov, Jan Kolda, Zdeněk Konvalina či Lukáš Leopold a nyní Jan Krejčíř.

Čím je pro vás dirigent?

Může nám ohromně pomoci! Tím, jaké zvolí tempo, tím, že například v určité variaci zpomalí. Dirigent by měl s tanečníky cítit, v duchu dýchat, tančit. Když to dirigent umí, je to úžasné.

Stalo se vám, že jste si s dirigentem nepadli do oka, ale fungovalo to?

Možná mi to nebudete věřit, ale i na dirigenty mám velké štěstí a vždy spolu vycházíme báječně.

Jak se díváte na současný model českého baletního provozu, který je charakteristický preferencí neoklasiky a moderny na úkor klasiky?

Především se musí uvádět repertoár, který se líbí divákům. V případě, že diváci přijímají pozitivně modernu i klasiku, je to v pořádku. V případě, že preferují klasiku, proč jim nutit modernu. Nebo naopak.

V Ostravě působíte od roku 1995, zdejší milovníky baletu jste okouzila ve všech připomenutých rolích. Hostovala jste v Japonsku, Francii, Dánsku, Německu, Itálii, Švýcarsku, Polsku, Rakousku, Kanadě i USA. Jste tedy úspěšná. Je tohle všechno pro vás důvodem ke štěstí?

Myslím, že ano. Miluji svou profesi a jsem vděčná Bohu, že ji mohu dělat. Moje velké díky patří také profesorce Naděždě Kostenko (bývalá sólistka baletu Národní opery Ukrajiny v Kyjevě), která mě naučila klasickému tanci a která mi pomohla vykročit na cestu, která se jmenuje baletní svět.

Vizitka

Po absolutoriu Kyjevského státního choreografického učiliště v roce 1991 nastupuje Olga Borisová-Pračíková do Kyjevského klasického baletu pod vedením národního umělce V. Kovtuna. Působila tam do roku 1993, poté nastoupila do angažmá Jihočeského divadla v Českých Budějovicích jako sólistka baletu. Od roku 1995 je sólistkou baletu NDM v Ostravě. V roce 1996 získala Cenu mladých talentů NDM za výtečný výkon Lízy v baletu Marná opatrnost. V roce 1999 se zúčastnila festivalu „Des Arts de St-Sauveur“ v Kanadě a také festivalu a workshopu ve Philadelphii (USA). V téže roce získala cenu NDM za umění za sólovou roli v baletu Requiem. V roce 2005 se dostala do širší nominace na cenu Thálie za roli Eginy v baletu Spartakus. Od roku 1998 učí na Janáčkově konzervatoři a Gymnáziu v Ostravě. ■